

Advies Milieuadviesraad actie 1419/005/006/001/003 ingroenen begraafplaatsen

Geacht College, Geachte leden van de Gemeenteraad,

Tijdens haar vergadering van 11 maart 2014 heeft de Milieuadviesraad na grondige bespreking op basis van de stukken zoals ze ter beschikking werden gesteld over het ingroenen van het kerkhof van Sint-Gertrudius-Pede, het volgende advies voor actie 1419/005/006/001/003 uit het Dilbeekse Meerjarenplan 2014-2019.

Het advies bevat een deel algemene bedenkingen over hoe omgaan met onze overledenen in onze gemeente alsook een luik met opmerkingen specifiek over het ingroeningsproject voor het kerkhof van Sint-Gertrudius-Pede.

1. Algemene bedenkingen/voorstellen

- Alhoewel de directe aanleiding voor het advies het ingroeningsproject voor het kerkhof van Sint-Gertrudius-Pede is, wenst de milieuadviesraad een paar algemene opmerkingen te maken over hoe de gemeente Dilbeek zou moeten omgaan met zijn overledenen en kerkhoven.
- De milieuadviesraad beseft dat er weinig speelruimte is gelet op de nultolerantie pesticidengebruik vanaf 2015. Dit zet druk op de ketel en heeft als risico dat er verkeerde korte termijnbeslissingen zouden genomen worden. De milieuadviesraad is uiteraard tevreden dat de gemeente gaat voor een pesticidenvrije gemeente vanaf 2015.
- Ingroenen van kerkhoven is een adequate manier om pesticidengebruik te voorkomen.
- Het ingroenen zal van de kerkhoven aangename omgevingen maken en de belevingswaarde zal stijgen. Door de herinrichting kan er ook met minder strakke lijnen en concepten gewerkt worden. Het biedt kansen om met reliëf te werken: lage, middelgrote en hoge planten, zodat het aangenaam vertoeven is.
- Voor het kerkhof van Sint-Gertrudius-Pede is men gebleven bij de bestaande klassieke inrichting met rijen zerken, een aparte, kale strooiweide en een muur voor urnen. Bij de komende projecten kan hier creatiever mee omgesprongen worden.
- Overledenen begraven en het graf opsmukken met een zerk is een stilaan achterhaald concept. Temeer dat blijkbaar reeds 48% van de Dilbeekse overledenen verast worden. Ook hebben de nabestaanden vandaag de vrijheid om de asse van de overledene mee te nemen en eventueel ergens anders uit te strooien. Het kerkhof hoeft in de toekomst dus niet meer de enige plek zijn waar Dilbekenaren hun overledenen kunnen herdenken en eren. De milieuadviesraad adviseert het College zo snel mogelijk een ruim debat aan te gaan over deze materie met alle betrokkenen.
- Het project rond het kerkhof van Sint-Gertrudius-Pede is het resultaat van een samenwerking van verschillende diensten wat een goede zaak is. Voor volgende

kerkhoven en in navolging van bovenstaand advies, zou deze samenwerking best nog verbreden en verdiepen. Onder andere de dienst Burgelijke Stand kan waarschijnlijk nog meer betrokken worden in de toekomstvisie over hoe omgaan met onze overledenen in Dilbeek en de ruimte die we hier willen aan besteden en hoe die in te richten.

- De grenzen tussen kerkhof, park en de ruimere omgeving zouden best vervagen. Dit zal er voor zorgen dat kerkhoven geen eilanden blijven waar niemand komt. Bestaande muren en afsluitingen kunnen (gedeeltelijk) opengewerkt worden.

2. Opmerkingen over het ingroeningsproject kerkhof Sint-Gertrudius-Pede :

- De milieuadviesraad is tevreden dat het project uitgewerkt is door eigen diensten. Door te beginnen met een klein kerkhof kan de groendienst al doende leren.
- Voor de verhardingen wordt er gekozen voor nieuwe technieken en materialen. Dit is een goede zaak. In volgende projecten kan hier nog verder in gegaan worden volgens de principes van Cradle-to-Cradle.
- Het kerkhof van Sint-Gertrudius-Pede is ommuurd. Dit geeft zeker in de winter en bij valavond een eng gevoel. Het isoleert het kerkhof ook van zijn omgeving. De milieuadviesraad suggereert om minstens aanplantingen tegen de muren te doen. Voorbeelden kunnen zijn: leifruitbomen, klimplanten met open bloemen (stuifmeel bereikbaar voor bijen) en andere losse muurbegroeiing.
- ,Op de langere termijn zou het kerkhof omgeven kunnen worden door een open publieke ruimte waar in alle sereniteit ook as kan verstrooid worden en gezeten op banken en gewandeld. Hiervoor zouden de terreinen rond de begraafplaats stilaan aangeworven dienen te worden.
- Er is goed nagedacht over de soorten planten tussen de graven. Geranium is hier een goed voorbeeld van. Bij volgende kerkhoven kan er waarschijnlijk nog iets verder gegaan worden in deze keuze. Bloeiende inheemse planten die echter niet teveel onderhoud en snoeiwerk vragen.
- Plaatsen van rustbanken is een goede zaak en is een vraag die wij ook regelmatig horen. Bij de volgende kerkhoven die worden aangepakt, dient er gewaakt te worden over de goede toegankelijkheid en rustplaatsen voor bezoekers die niet meer goed te been zijn.
- De MAR is positief over het voorstel om via een infopaneel aan de ingang de bezoekers te informeren over de bedoelingen van de veranderingen en te sensibiliseren om geen bijtende reinigingsproducten te gebruiken en hun afval te sorteren.
- Het kerkhof van Sint-Gertrudius-Pede is klein en er is niet veel plaats voor bomen. Bij komende projecten zou het goed zijn moesten er een paar goed gekozen en goed geplaatste bomen worden opgenomen in het plan. Een strooiweide hoeft geen kaal stuk gazon te zijn. Het kunnen grasstroken tussen bomen zijn.